

9. Foto's

Op een zonnige middag zit Sef gezellig te bellen met zijn oma. Hij vertelt haar enthousiast over de leuke dag die hij heeft gehad: hij heeft samen met zijn vriendin met zijn favoriete robot, Robie, gespeeld.

Sef kan niet stoppen met praten over alle avonturen. Oma luistert goed naar het verhaal van Sef. Sef vertelt dat hij veel foto's heeft gemaakt van Robie en zijn vriendin.

Oma is hier erg nieuwsgierig naar en vraagt of Sef de foto's wil doorsturen. Dan kan zij ze laten zien bij haar wekelijkse kaartclubje. Sef twijfelt wat hij nu moet doen.

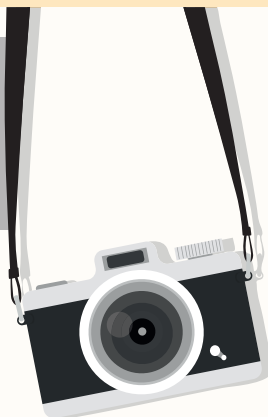

DOMEIN A

Praktische kennis & vaardigheden

KERNDOEL 3

Veiligheid en privacy

9. Foto's

DOMEIN A

Praktische kennis & vaardigheden

KERNDOEL 3

Veiligheid en privacy

Speuren

Adviseer Sef of hij de foto's mag doorsturen naar zijn oma.

CHECKERS:

- Realiseer je dat iedereen die op een foto staat, toestemming moet geven vóór je een foto deelt.
- Realiseer je dat je niet kunt overzien waar een foto nog meer terecht komt na het doorsturen.
- Besef dat iedereen recht heeft op privacy.

Onder de loep

Stel regels op over het delen van foto's met anderen.

JONGE KIND-VARIANT

Maak verbindingen met een bol touw van leerling naar leerling. Hierdoor wordt het visueel hoe het delen van een foto eruit kan zien. Bespreek waarop je moet letten voordat je een foto doorstuurt.

CHECKERS:

- Realiseer je dat je niet kunt overzien waar een foto nog meer terecht komt na het doorsturen.
- Besef dat de ander toestemming moet geven voordat je iets deelt.
- Besef dat iedereen recht heeft op privacy.

18. Auteursrechten

Sef is trots op zijn website, waarop een foto staat van Robie, de robot. Sef heeft zijn best gedaan om de perfecte foto te maken en is trots op het resultaat.

Op een dag ziet Sef tot zijn grote schrik op een andere website zijn foto van Robie, met de volgende tekst: 'Robots zijn slecht voor de toekomst.' Sef voelt zich boos en verdrietig. Hoe kan iemand, zonder te vragen, zijn foto gebruiken en een ander verhaal erbij schrijven?

Sef besluit actie te ondernemen. Hij weet dat hij het recht heeft om zijn werk te beschermen. Hij verzamelt alle benodigde informatie en documentatie over zijn **auteursrechten** en schrijft een beleefde, maar dringende e-mail naar de eigenaar van de website.

In zijn bericht legt hij uit dat de foto zijn eigendom is en dat het gebruik ervan zonder toestemming echt niet mag. Na enkele dagen ontvangt Sef een reactie. De eigenaar biedt haar excuses aan en verwijdt de foto meteen.

DOMEIN B

Ontwerpen en maken

KERNDOEL 6

Creëren met digitale technologie

18. Auteursrechten

DOMEIN B

Ontwerpen en maken

KERND OEL 6

Creëren met digitale technologie

Speuren

Schrijf een brief die Sef kan sturen naar de eigenaar van de website.

Onder de loep

Onderzoek welke **auteursrechten** er zijn bij het plaatsen van beeld- en tekstmaterialen op het internet.

CHECKERS:

- Bespreek wat de gevolgen kunnen zijn van het gebruik van beeld- en tekstmaterialen van anderen.
- Besef dat je **auteursrecht** hebt op jouw beeld- en tekstmateriaal.
- Realiseer je dat jouw beeld- en tekstmaterialen gebruikt kunnen worden in situaties die jij niet prettig vindt.

JONGE KIND-VARIANT

Laat een leerling een kleine tekening maken. Vertel daarna aan de leerlingen hoe mooi de tekening is en dat jij, de leerkracht, deze hebt gemaakt. Zet ook je naam onder de tekening. Bespreek vervolgens hoe je omgaat met het **auteursrecht** van de tekening.

CHECKERS:

- Bespreek waarom anderen jouw tekening niet mogen gebruiken of zich toe-eigenen zonder jouw toestemming.
- Bespreek wat je kunt doen als iemand jouw tekening gebruikt of zich toe-eigent zonder jouw toestemming.

24. Informatie delen

Sef is aan het werk in de klas. Ineens gaat de deur open en komt er een nieuwe leerling binnen. De jongen kijkt rond en zijn ogen blijven rusten op Sef. Hij glimlacht en gaat naast hem zitten. Tijdens de pauze loopt Sef naar zijn rugtas. De nieuwe leerling volgt hem en wijst naar de sleutelhanger van Sef aan zijn rugzak. De nieuwe leerling glimlacht en vraagt of hij ook een sleutelhanger van Robie mag hebben.

Hoe weet deze jongen van Robie? Hij heeft het nog niet aan hem verteld. Sef snapt niet dat de nieuwe jongen al zoveel weet over Robie en vertelt dit aan zijn moeder. Zijn moeder opent de laptop, typt Sefs voor- en achternaam in de zoekbalk en drukt op enter. Tot Sefs verbazing verschijnen er verschillende foto's van hem en Robie.

Zijn hart begint sneller te kloppen. Hoe komt het dat deze foto's op het internet staan? Sef klikt op een van de links en ziet dat de foto's op zijn eigen website staan. Hij heeft deze website gemaakt om informatie over Robie te delen met anderen.

De nieuwe leerling heeft de website bekeken en weet daarom al veel over hem en Robie. Sef zucht opgelucht en sluit de laptop.

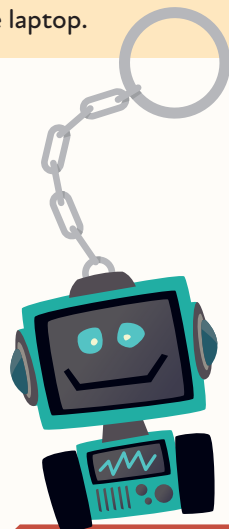

DOMEIN C

Wisselwerking tussen digitale technologie, digitale media, de mens en de samenleving

KERNDOEL 8

Digitale technologie, jezelf en de ander

24. Informatie delen

DOMEIN C

Wisselwerking tussen digitale technologie, digitale media, de mens en de samenleving

KERNDOEL 8

Digitale technologie, jezelf en de ander

Speuren

Zoek via een **zoekmachine** afbeeldingen van iemand die bij iedereen bekend is. Bekijk de resultaten en onderzoek waar deze afbeeldingen vandaan komen.

CHECKERS:

- Bespreek of de foto's gewenst of ongewenst geplaatst zijn.
- Besef dat iedereen andere waarden en normen kan hebben over het plaatsen van foto's.
- Realiseer je dat er toestemming nodig is voor het plaatsen van foto's.

Onder de loep

Verklaar welke informatie en welke foto's gedeeld kunnen worden op een sociaal platform.

JONGE KIND-VARIANT

Zoek met een **zoekmachine** jezelf op. Bekijk de resultaten en bespreek wat het betekent als een foto op een sociaal platform geplaatst wordt.

CHECKERS:

- Realiseer je dat niet alle foto's geschikt zijn om geplaatst te worden.
- Besef dat foto's gemakkelijk worden doorgestuurd, ook naar onbekenden.
- Bespreek dat een goede keuze belangrijk is voor het plaatsen van foto's.